

- Rejicitur opinio Leibnitz circa malum metaphysicum. 490
- § II. Error Manichæorum et Bayle circa originem mali refellitur.—Thesis.—*Repugnat dari primum aliquod principium quod sit summe malum.*—Solvuntur objectiones. 493
- CAPUT III. De causis entis. 498
- Art. I. Generalis notio ac divisio causæ.—Notio causæ in genere ejusque discrimen a principio.—Præcipuæ conditiones ad rationem causæ requisitæ.—Quatuor causarum genera, nempe, *causa materialis, formalis, efficiens et finalis.*—Causa instrumentalis et causa exemplaris.—Quid requiratur ad rationem instrumenti.—Comparatio causarum tum ad invicem tum prout effectum respiciunt. . . . . id.
- Art. II. De causa efficiente. 501
- § I. Causa efficiens prout *in actu primo* et prout *in actu secundo.*—Nec successio nec sola connexio sufficiunt ad rationem causæ efficientis.—Notio et definitio causæ efficientis.—Exponitur origo notionis causæ et principii causalitatis.—Occasionalismus.—Thesis 1.^a—*Substantiæ spirituales creatæ virtute activa donantur, suntque proinde vere et proprie causæ efficientes.*—Thesis 2.^a—*Corpora etiam agendi vi prædita sunt, veramque rationem causæ efficientis obtinent.*—Solvuntur objectiones. . . . . id.
- § II. De causalitate causæ efficientis.—Quotuplex assignari possit principium operationis causæ efficientis.—Thesis 1.^a—*Principium quo radicale agendi in substantiis corporeis est forma substantialis.*—Thesis 2.^a—*Principium quo proximum vel immediatum actionis in substantiis creatis, non est ipsa essentia vel substantia, sed potentia seu vires activæ, quæ ab ipsa realiter distinguuntur.*—Solvuntur objectiones. 507
- § III. De divisione causæ efficientis.—Causa *per se* et causa *per accidens.*—Causa principalis et causa instrumentalis.—Causa prima et causa secunda.—Causa universalis et causa particularis, æquivoca et univoca.—Causa adæquata et causa inadæquata.—Causa libera et causa necessaria.—Causa physica et causa moralis. 511
- Art. III. De causa finali. 513
- § I. De notione et causalitate causæ finalis.—In quo sita sit causæ finalis causalitas tam *in actu primo* quam *in actu secundo.*—Causa finalis habet rationem veræ causæ.—Apprehensio finis est conditio *sine qua non* causalitatis ejusdem.—Triplex modus agendi propter finem.—Definitio causæ finalis. . . . . id.

- § II. De existentia causæ finalis.—Opinio Spinozæ et Rôbinet.—Thesis 1.^a—*Agentia intellectualia operantur propter finem directive, atque Deus ipse in operibus ad extra propter finem agit.*—Corollaria.—Thesis 2.^a—*Non solum bruta, sed agentia pure naturalia agunt propter finem suo quæque modo.*—Solvuntur objectiones.—Scholium circa casum, fortunam, et fatum. 516
- CAPUT IV. De præcipuis speciebus entis. 521
- Art. I. De ente finito et infinito . . . . . id.
- § I. Expenduntur notiones entis finiti et infiniti.—Existentiæ hujus notionis.—Notio infiniti ex tribus exurgit, conceptibus.—Refellitur opinio Locke circa originem hujus notionis.—Infinitum categorematicum et infinitum syncategorematicum.—Notio finiti coalescit ex conceptibus entis et limitis.—Refellitur opinio Cartesii quoad originem notionis finiti. . . . . id.
- § II. De possibilitate entis creati infiniti.—Thesis 1.^a—*Repugnat ens creatum quod sit infinitum secundum essentiam.*—Thesis 2.^a—*Repugnat magnitudo seu extensio actu infinita.*—Thesis 3.^a—*Repugnat etiam multitudo actu infinita.*—Corollarium.—Solvuntur objectiones.—Scholium circa gradum certitudinis prædictarum thesium. 524
- Art. II. De ente possibili et impossibili.—Quid intelligatur nomine possibilis.—Possibilitas potest esse vel interna vel externa.—Utriusque notio.—Triplex genus possibilitatis externæ.—Possibilitas interna nec ex nostro intellectu nec ex rebus existentibus pendet.—Opiniones variæ circa naturam possibilitatis internæ.—Thesis 1.^a—*Possibilitas interna rerum non pendet ex libera Dei voluntate.*—Thesis 2.^a—*Possibilitas interna rerum fundamentum habet in intellectu Dei ac divina essentia.*—Corollaria.—Thesis 3.^a—*Res interne possibles nullum esse in seipsis habent distinctum vel independens ab esse divino.*—Solvuntur objectiones.—Scholium circa scientiam visionis et scientiam simplicis intelligentiæ in Deo. 530
- Art. III. De ente substantiali et accidentali. 541
- § I. De substantia.—Notio communis substantiæ, hujusque notionis origo.—Substantiæ notio præter permanentiam inter mutationes accidentales, complectitur facultatem existendi in se et per se.—Relatio vel comparatio inter substantiam unitam et accidentia.—Notionem incompletam substantiæ habemus.—Idea substantiæ apud nos, duo elementa complectitur.—Non possumus substantiam definire propria et adæquata definitione.—Exponitur ac de-

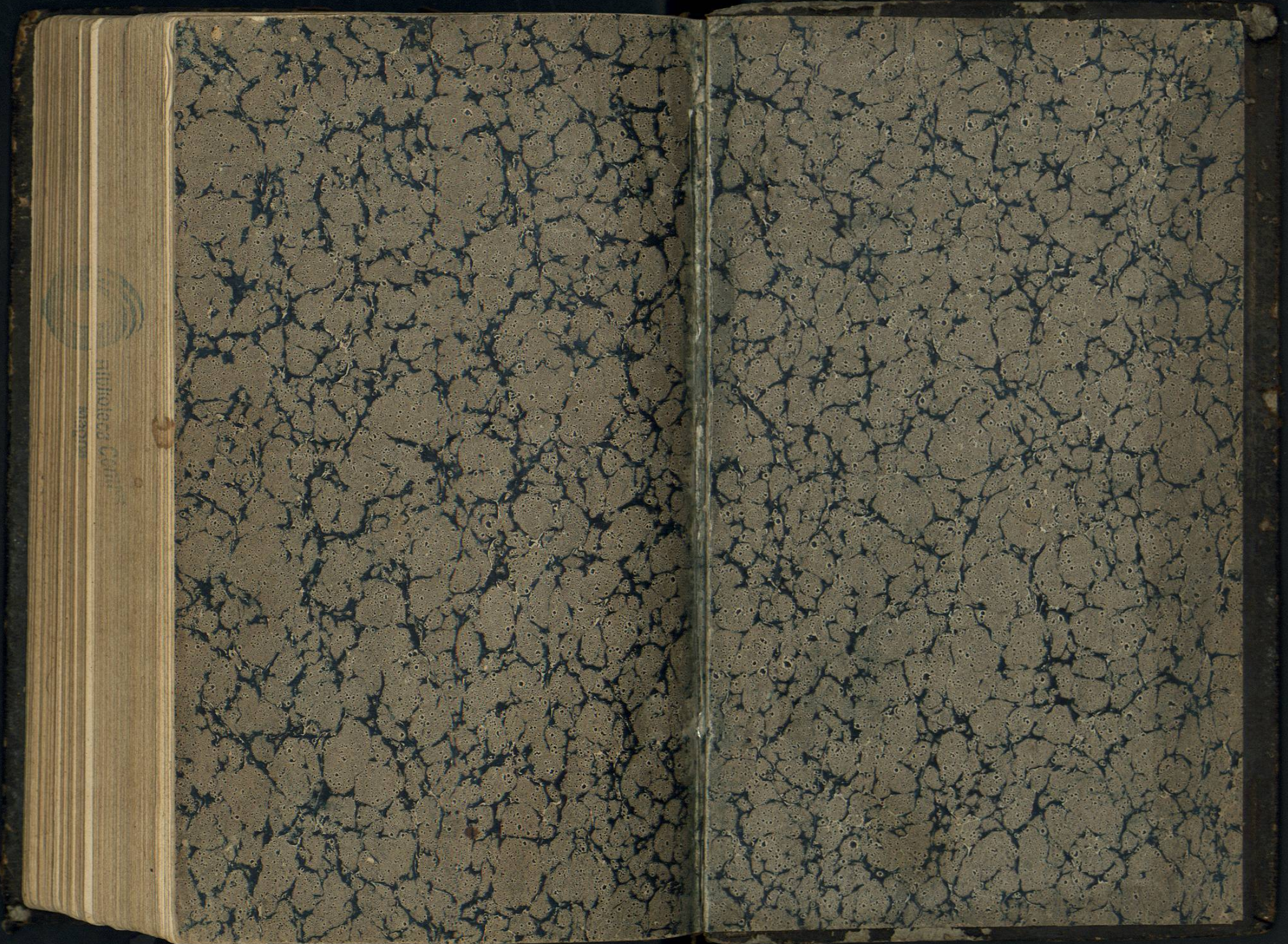
claratur definitio seu descriptio substantiæ.—Hæmus
veram aliquam notionem substantiæ.—Refellitur opinio
Locke circa naturam substantiæ.—Quo sensu ratio et no-
tio substantiæ Deo convenient.—*Ens per se* varie et mul-
tipliciter accipi potest. 541

§ II. De accidentali ente.—Notio communis accidentis.—
Alia sunt absoluta, alia modalia.—Extensio vel quanti-
tas præcipuum locum obtinet inter accidentia corporum.
—Opinio veteris et novæ philosophiæ quoad distinctio-
nem accidentium a substantia.—Thesis 1.^a—*Dantur ac-
cidentia quæ a substantiis creatis quibus insunt, realiter
distinguuntur.*—Thesis 2.^a—*Non repugnat absolute acci-
dentia quædam existere sine subjecto, ac proinde quod
a Deo hac ratione conserventur.*—Solvuntur objectiones. 548

Bibliotheca Cap...

1721

claratur definitio seu descriptio substantiæ.—Hæmus
veram aliquam notionem substantiæ.—Refellitur opinio
Locke circa naturam substantiæ.—Quo sensu ratio et no-
tio substantiæ Deo convenient.—*Ens per se* varie et mul-
tipliciter accipi potest. 541
§ II. De accidentali ente.—Notio communis accidentis.—
Alia sunt absoluta, alia modalia.—Extensio vel quanti-
tas præcipuum locum obtinet inter accidentia corporum.
—Opinio veteris et novæ philosophiæ quoad distinctio-
nem accidentium a substantia.—Thesis 1.^a—*Dantur ac-
cidentia quæ a substantiis creatis quibus insunt, realiter
distinguuntur.*—Thesis 2.^a—*Non repugnat absolute acci-
dentia quædam existere sine subjecto, ac proinde quod
a Deo hac ratione conserventur.*—Solvuntur objectiones. 548

Library of the
University of Cambridge

